

ION LULĂ

**STUDII DE DREPT
PRIVAT**

Universul Juridic
București
-2011-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2011, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

LULĂ, ION

Studii de drept privat / Ion Lulă. - București :

Universul Juridic, 2011

ISBN 978-973-127-615-1

347

REDACTIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.665**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15; 0726.990.184**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

**COMENZI ON-LINE,
CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%**

CONTRACT DE MUNCĂ. DESFACERE DISCIPLINARĂ. MEMBRU AL UNEI FORMAȚII DE LUCRU. LIPSA ACORDULUI MAISTRULUI. CONSECINȚE

*Articol publicat în colaborare cu D. Cioloșan
în Revista română de drept nr. 7/1981*

Dacă se procedează la desfacerea disciplinară a contractului de muncă al unui muncitor, fără ca, potrivit art. 11 din Legea nr. 6/1977 să se fi luat acordul maestrului care conduce formația de lucru din care face parte cel în cauză, măsura este nelegală (cu o notă critică și două note aprobative).

Contestatoarea R.Ș., domiciliată în Drobeta-Turnu Severin, a solicitat anularea deciziei nr. 138 din 7 iunie 1980 a Întreprinderii de Construcții navale și prelucrări la cald Drobeta-Turnu Severin, prin care s-a luat măsura desfacerii disciplinare a contractului ei de muncă.

În motivarea contestației, sus-numita a arătat că măsura luată de unitate este nelegală și netemeinică, întrucât părăsirea locului de muncă s-a datorat faptului că a fost bătută grav de C.I., din aceeași formație de lucru.

Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, prin sentința civilă nr. 4764 din 20 august 1980, supusă prezentului recurs, a admis contestația, a anulat decizia de desfacere a contractului de muncă și a dispus reintegrarea persoanei în funcția avută anterior, obligând unitatea la plata retribuției pe perioada de la 9 iunie 1980, până la reintegrarea efectivă.

În motivarea acestei hotărâri, s-a reținut că R.Ș., la data de 21 mai 1980, a fost victima unei agresiuni exercitate de C.I., fiind nevoită să părăsească locul de muncă pentru a merge la policlinică.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs unitatea, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, cu motivarea că instanța de fond a făcut o greșită apreciere a probelor, deoarece R.Ș. a provocat scandal la locul de muncă și era sub influența alcoolului, abateri care necesitau îndepărtarea ei din serviciu.

Criticile sunt neîntemeiate.

Într-adevăr, așa cum a reținut instanța de fond, din actele de la dosar reiese că intimata a părăsit locul de muncă la data de 21 mai 1980, părăsire care nu reprezintă o abatere disciplinară, întrucât a fost bătută de C.I., din aceeași formație de lucru.

Din declarațiile date de I.C., P.Gh., P.A. și alții, se reține că intimata a fost bătută și a părăsit locul de muncă (fiind plină de sânge), fără aprobarea unității.

În afară de faptul că nu a existat, în speță, o abatere gravă săvârșită de intimată, în sensul art. 130 alin. (1) lit. i) C. mun., unitatea a încălcat prevederile de protecție ale dispozițiilor art. 11 din Legea nr. 6/1977, deoarece măsura desfacerii contractului de muncă a fost luată fără a se cere acordul maistrului formației de lucru din care face parte muncitoarea contestatoare.

Astfel fiind, hotărârea pronunțată este legală și temeinică, iar recursul declarat este nefondat și se respinge ca atare.

(Tribunalul județean Mehedinți, decizia civilă nr. 1251 din 13 noiembrie 1980)

□ NOTĂ

Problema sancțiunii încălcării prevederilor art. 11 din Legea nr. 6/1977 are un caracter inedit, ea nefiind cercetată și discutată, până în prezent, în literatura juridică de specialitate.

O succintă analiză pe baza metodelor de interpretare a normelor juridice ne duce la concluzia că încălcarea textului atrage nulitatea măsurii luate.

Dacă analizăm literal art. 11 din Legea nr. 6/1977, observăm că acesta este formulat în termeni deosebit de categorici. Astfel, utilizarea adverbului „numai” produce atât efecte restrictive, întrucât se referă doar la membrii formației de lucru, cât și efecte exclusive, în sensul că măsurile respective nu se pot lua fără acordul maistrului.

Interpretând teleologic textul, adică prin considerația scopului urmărit de legiuitor, se ajunge la aceeași concluzie, și anume că ceea ce s-a urmărit prin instituirea lui, a fost atât apărarea democrației muncitorești, precum și a stabilității în muncă a celor încadrați, cât și creșterea rolului maistrului în îndeplinirea exemplară a sarcinilor care îi revin.

Pe de altă parte, interpretarea rațională a dispoziției analizate duce la concluzia că reglementarea este incidentă numai dacă desfacerea contractului de muncă este lăsată la aprecierea organului de conducere, iar nu și în situațiile în care această măsură este obligatorie pentru unitate – de pildă, în cazurile prevăzute de art. 130 alin. (1) lit. b), d), f), k) și l) C. mun.

Pentru a fundamenta ideea că încălcarea art. 11 din Legea nr. 6/1977 atrage nulitatea măsurii luate, vom face o scurtă analiză comparativă a acestui text, atât cu

prevederile art. 132 alin. (1) teza I C. mun., cât și cu dispozițiile art. 132 alin. (1), teza finală din același cod. Potrivit art. 132 alin. (1) teza I C. mun., la „desfacerea din inițiativa unității, a contractului de muncă al persoanei încadrate în muncă, va fi consultat comitetul sindicatului”.

În ceea ce privește consultarea comitetului sindicatului, instanța supremă a statuat¹ că această omisiune nu poate atrage nulitatea măsurii luate, ci, eventual, aplicarea unei sancțiuni disciplinare celui vinovat de această omisiune.

Această soluție, pentru ipoteza neluării avizului comitetului sindicatului în cazul desfacerii contractului de muncă este firească, deoarece „atât timp cât conducerea unității este obligată doar să ia avizul organului sindical, dar nu să i se și conformeze, ar fi de neconceput ca neluarea avizului să ducă la o consecință mai gravă decât darea unui aviz negativ”².

În speță, este însă vorba nu doar de o simplă consultare a maistrului la desfacerea contractului de muncă, astfel cum se prevede în cazul comitetului sindicatului, ci de un aviz conform. Așa fiind, un aviz negativ nu ar putea fi interpretat, în nici un mod, că ar reprezenta acordul maistrului.

Dacă legiuitorul nu ar fi urmărit întărirea formațiilor de lucru, precum și accentuarea rolului hotărâtor al maistrului în cadrul acestora, nu ar fi condiționat în termeni atât de categorici încheierea, transferarea și desfacerea contractelor de muncă ale personalului respectiv de acordul maistrului, ci ar fi statuat, pur și simplu, că pentru luarea acestor măsuri va fi consultat și maistrul, astfel cum s-a prevăzut – cu referire la comitetul sindicatului – prin Codul muncii.

Dimpotrivă, textul art. 11 din Legea nr. 6/1977 se aseamănă, sub aspectul pe care îl analizăm, cu cealaltă dispoziție ce ne-am propus să analizăm prin comparație, și anume cu art. 132 alin. (1) teza finală C. mun., potrivit căreia „în cazul celor aleși în organul de conducere colectivă al unității sau în comisia de judecată, se va lua și aprobarea organului care i-a ales”.

Tribunalul Suprem, în cadrul aceleiași decizii de îndrumare menționată mai sus, având de interpretat acest din urmă text de lege, a statuat că, pentru persoanele indicate, contractul de muncă nu poate fi desfăcut fără aprobarea organului care l-a ales; de asemenea, a conchis că această aprobare trebuie să fie prealabilă și că instanța nu este îndreptățită să o ceară ulterior sau să țină seama de o astfel de aprobare.

Apreciem că aceleași rațiuni impun ca, față de caracterul imperativ al reglementării art. 11 din Legea nr. 6/1977, contractul de muncă al membrilor formației de lucru să nu poată fi desfăcut fără acordul (aprobarea) maistrului, iar condiția trebuie

¹ A se vedea TS, dec. de îndrumare nr. 9/1974, pct. 4, în *Culegere de decizii*, 1974, p. 30.

² *Idem*.

să fie îndeplinită în prealabil, instanța judecătorească nefiind îndreptățită să ceară acordul ulterior sau să țină seama de o asemenea aprobare tardivă.

Din moment ce maestrul este conducătorul și organizatorul nemijlocit al formației de lucru și răspunde de activitatea de producție și de realizarea sarcinilor de plan, așa cum precizează expres art. 1 din aceeași lege, atunci, pentru realizarea acestor sarcini importante, era firesc să i se pună la dispoziție mijloace juridice adecvate, prin care și cele indicate prin art. 13 și art. 11 din Legea nr. 6/1977. Într-adevăr, potrivit art. 13 din această lege, maestrul poate aplica, singur, cu consultarea organelor sindicale și de tineret, sancțiunea mustrării, a avertismentului și a retragerii unei trepte de retribuție pe o durată de până la 3 luni și poate propune desfacerea contractului de muncă. Este în afară de orice îndoială că această propunere are valoarea unui acord, pentru ipoteza reglementată de art. 11 din aceeași lege.

De altfel, din moment ce, prin art. 8 din Legea nr. 12/1971 privind încadrarea și promovarea în muncă, din comisia tehnică de încadrare și promovare a muncitorilor face parte și maestrul în sectorul căruia lucrează și muncitorul respectiv, în mod simetric, apare firească reglementarea, tot prin lege, a acordului aceluiași maestru și la desfacerea contractului de muncă din inițiativa unității.

Față de complexitatea atribuțiilor de serviciu pe care le are conducătorul unității, mai ales în cadrul marilor întreprinderi, este aproape imposibil ca el să cunoască în concret toți muncitorii formațiilor pe care maiștrii le conduc. De aceea, s-a considerat că maestrul trebuie să-și dea acordul la măsura desfacerii contractului de muncă, de vreme ce el cunoaște cel mai bine capacitatea de muncă a fiecăruia, aportul concret la îndeplinirea indicatorilor de plan. Acest acord face ca muncitori absolut necesari procesului de producție să nu poată fi îndepărtați cu ușurință, ci, dimpotrivă, să fie menținuți în formațiile de lucru respective.

Este adevărat că, potrivit art. 39 lit. i) din Legea nr. 5/1978 cu privire la organizarea și conducerea unităților socialiste de stat, conducătorul întreprinderii „încadrează și eliberează din funcție personalul de execuție din unitate (...)”, dar acest text trebuie interpretat prin coroborarea cu art. 11 din Legea nr. 6/1977 atunci când este vorba de membrii formațiilor de lucru, întrucât nu se poate trece peste caracterul imperativ al acestei norme speciale.

A nu lua acordul maestrului ar însemna, practic, a răpi membrului formației de lucru posibilitatea de a beneficia de dispozițiile de protecție ale art. 11 din Legea nr. 6/1977, ceea ce echivalează cu o limitare a drepturilor sale. Or, potrivit art. 18 C. mun., drepturile celor ce muncesc nu pot face obiectul vreunor limitări, fiind apărate de stat împotriva oricăror încălcări a manifestărilor de subiectivism, abuz sau arbitrar.

În acele situații de excepție, în care maestrul ar refuza să-și dea consimțământul cu privire la desfacerea contractului de muncă respectiv, conducerii întreprinderii îi

rămâne la dispoziție o gamă întreagă de sancțiuni disciplinare prevăzute de art. 100 alin. (1) lit. a)-e) C. mun., care pot fi aplicate celui în cauză.

Pe linia înlăturării unui formalism excesiv, apreciem că acordul maistrului poate fi atât expres, cât și implicit, deducându-se și din actele încheiate de maestru și care au fundamentat desfacerea contractului de muncă al muncitorului în cauză (de pildă, diferite rapoarte, procese-verbale întocmite de maestru din care rezultă vădita necorespondență profesională sau grave abateri disciplinare ale unui muncitor și se solicită luarea măsurilor „legale” sau care „se impun”).

În ceea ce privește natura juridică a acestei nulități, apreciem că suntem în prezența unei nulități relative.

Criteriul finalității dispozițiilor legale încălcate duce la concluzia că această nulitate are caracter de protecție și că poate fi invocată numai de persoanele fizice ale căror interese au fost vătămate, deci de către contestator și de către maestru pentru muncitorul din formația sa de lucru.

Textul art. 11 din Legea nr. 6/1977 statornicește o armonioasă îmbinare a intereselor generale cu cele personale; socotim totuși că, în raport cu scopul reglementării, precumpănitoare este ocrotirea intereselor membrilor formației de lucru de a nu li se desface contractul de muncă decât cu acordul maistrului.

În consecință, nerespectarea dispozițiilor art. 11 din Legea nr. 6/1977 atrage o nulitate relativă, iar nu absolută⁵.

⁵ În legătură cu criteriile de clasificare a nulităților, v.: C. Stătescu, *Cu privire la criteriul general de clasificare a nulităților în contractele încheiate de organizațiile socialiste*, în *Justiția nouă* nr. 5/1965, p. 83 și urm.; Tr. Ionașcu, E. A. Barasch, *Nulitatea actului juridic civil*, în *Tratat de drept civil*, vol. I, *Partea generală*, de Tr. Ionașcu ș.a., Ed. Academiei, București, 1967, pp. 330-332; T. R. Popescu, *Contractul*, în *Teoria generală a obligațiilor*, de T. R. Popescu, P. Anca, Ed. Științifică, București, 1968, pp. 89 și 90; D. Cosma, *Teoria generală a actului juridic civil*, Ed. Științifică, București, 1969, pp. 298 și 299; S. Ghimpu, *Dreptul muncii*, vol. I, Universitatea din București, 1972, p. 89 și urm.; S. Ghimpu, I. T. Ștefănescu, S. Beligrădeanu, Gh. Mohanu, *Dreptul muncii*, tratat, vol. I, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1978, p. 274.

RĂSPUNDEREA PENTRU PREJUDICIILE CAUZATE DE LUCRURI ÎN UNELE SITUAȚII SPECIALE

Articol publicat în Revista română de drept nr. 8/1981

În literatura juridică se consideră, avându-se în vedere conținutul dreptului de proprietate și dispozițiile art. 1000 alin. (1) C. civ., că paza juridică aparține, în primul rând, proprietarului, deoarece, în această calitate, până la proba contrară, el are puterea de folosință, direcție și control asupra lucrului, în mod independent¹.

Ținându-se seama, ca punct de pornire al raționamentului, de prevederile art. 1001 C. civ., care socotesc paznic, în primul rând, pe proprietarul animalului scăpat de sub pază, s-a ajuns la instituirea unei adevărate prezumții simple, în sensul că paza juridică a unui lucru care a cauzat un prejudiciu aparține proprietarului, în măsura în care el nu dovedește că aceasta a trecut asupra altei persoane.

Tot prin aceeași analogie cu dispozițiile art. 1001 C. civ., s-a statuat că proprietarul rămâne păzitor juridic dacă a pierdut bunul și că, dimpotrivă, nu răspunde dacă l-a abandonat².

1. În ceea ce privește lucrurile dintr-o succesiune vacantă, în literatura juridică³, cât și în practica judiciară⁴ s-a statuat, constant, că statul nu devine proprietar decât la expirarea termenului de 6 luni prevăzut de art. 700 C. civ. Pe întregul interval al termenului de opțiune succesorală, dreptul de proprietate al statului este afectat de o condiție suspensivă, iar dreptul succesibililor este sub condiție rezolutorie.

Totuși, într-o lucrare apărută relativ recent⁵, se consideră că o asemenea soluție nu poate fi acceptată în cadrul succesiunilor vacante și, mai ales, a celor de la început vacante, iar că dreptul de moștenire al statului trebuie considerat, în asemenea cazuri, ca fiind afectat doar de un termen, și nu de o condiție suspensivă.

¹ A se vedea M. Eliescu, *Răspunderea civilă delictuală*, Ed. Academiei, București, 1972, p. 341.

² *Ibidem*, p. 339.

³ *Ibidem*, p. 351.

⁴ A se vedea TS, Col. civ., dec. nr. 768/1963, în Justiția nouă nr. 10/1964, p. 116.

⁵ A se vedea Gh. Tomșa, *Răspunderea civilă pentru prejudiciile cauzate de lucrurile pe care le avem sub pază*, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1980, p. 53.

Apreciem că acest punct de vedere nu este întemeiat, deoarece termenul este un eveniment viitor și sigur; or, transferarea pazei juridice a lucrului către stat nu este sigură, putând să apară legatari universali ori particulari, care devin astfel, de regulă, păzitori juridici.

De remarcat faptul că, în cadrul termenelor suspensive, obligația există din momentul în care a luat naștere raportul juridic (art. 1022 C. civ.), iar ceea ce amână este doar executarea obligației. Este greu de conceput ca dreptul de proprietate al statului, să existe, dintru început, așadar, din momentul deschiderii succesiunii.

Evident, după împlinirea termenului de 6 luni, îndeplinindu-se condiția suspensivă, statul devine proprietar cu efect retroactiv (*ex tunc*). Nu mai puțin însă, *pendente conditione*, statul nu poate avea calitatea de păzitor juridic – cu consecința răspunderii civile potrivit art. 1000 alin. (1) C. civ. –, întrucât lipsa moștenitorilor legali sau testamentari ori renunțarea acestora expresă sau tacită la dreptul lor nu poate duce la concluzia că, pe intervalul dreptului de opțiune succesorală, statul exercită, în mod independent, direcția, controlul și supravegherea bunului care a cauzat daună prin „fapta” lui.

În ceea ce privește situația succesibililor, aceștia au un drept de proprietate actual, dar sub condiție rezolutorie, chiar din momentul deschiderii succesiunii și, ca atare, au vocația, *ab initio* de a exercita și în răstimpul celor 6 luni puterea de direcție, control și supraveghere independentă a lucrului. Ca atare, de vreme ce dreptul succesibililor este afectat de o condiție rezolutorie, pe cale de consecință, pe intervalul de timp prevăzut de art. 70 C. civ., dreptul statului nu poate fi decât sub condiție suspensivă, fiindcă în această perioadă statul are doar o simplă posibilitate de a deveni proprietar.

Faptul că în decursul celor 6 luni bunurile dintr-o succesiune vacantă ar putea, eventual, să nu se afle în pază juridică a vreunei persoane fizice sau juridice, nu poate duce la concluzia, nefirească, în sensul că statul devine păzitorul juridic al bunurilor la care ne referim, făcându-se uz, în mod necorespunzător în cazul dat, de noțiunea termenului suspensiv.

Bineînțeles, atare situații survin arareori în practică, deoarece, în marea majoritate a cazurilor, și în caz de succesiune vacantă bunul se află în posesia – deci și în paza juridică – a unei persoane, chiar străină de succesiune, și deci aceasta din urmă va răspunde, în condițiile art. 1000 alin. (1) C. civ., de dauna produsă prin fapta aceluia lucru.

2. În ceea ce privește cazul proprietății pe cote-părți sau în devălmășie, în literatura juridică s-a considerat că fiecare coproprietar (codevălmaș) ar trebui să răspundă de prejudiciul pricinuit de lucrul indiviz, proporțional cu cota sa de coproprietate sau pentru o porțiune virilă.

În motivarea acestei opinii, s-a subliniat că suntem în prezența unei răspunderi fără culpă, care îmbracă o obligație legală de garanție și că fiecare

dintre coproprietari va răspunde de prejudiciu proporțional cu partea sa, sub rezerva efectului retroactiv al unei ulterioare împărțeli pe calea unei acțiuni recursorii. Totodată, s-a mai arătat că soluția se impune cu atât mai mult în cazul devălmășiei, unde fiecare soț va răspunde proporțional cu partea sa⁶.

Într-o altă teză, s-a susținut că, dimpotrivă, toți coproprietarii, păzitori juridici, vor răspunde față de victimă solidar, iar nu conjunct. În motivarea acestui punct de vedere, s-au invocat următoarele argumente: lucrul fiind unitar, și răspunderea trebuie să fie, de asemenea, unitară; soluția răspunderii *pro parte* este contrară principiilor proprietății comune pe cote-părți sau în codevălmășie, în cadrul cărora atât actele de administrare, cât și cele de dispoziție nu se pot face decât pe bază de consens; drepturile și obligațiile păzitorilor juridici se răsfrâng asupra totalității lucrului: nu se poate face trimitere la acțiunea recursorie fiindcă pretențiile reciproce ale păzitorilor nu se pot lichida decât odată cu sistarea proprietății comune; soții sau foștii soți împărțind bunurile, iar nu și datoriile comune, acțiunea recursorie apare aici și mai îndoielnică, mai ales că art. 35 C. fam. prezumă mandatul tacit reciproc între părți; în fine, a promova ideea unei răspunderi divize ar însemna să fie dezavantajată victima, care ar trebui să facă atâtea acte de urmărire câți coproprietari sunt.

În ceea ce ne privește, subscriem la prima teză, potrivit căreia toți coproprietarii lucrului care a cauzat prejudiciul vor răspunde proporțional cu partea lor de proprietate, fiindcă ne găsim în prezența unei răspunderi fără culpă, care îmbracă forma unei obligații legale de garanție.

Argumentele pe baza cărora s-a încercat combaterea tezei răspunderii proporționale și justificarea răspunderii unitare a păzitorilor juridici pentru fapta lucrului comuni nu rezistă unei analize juridice mai atente.

Într-adevăr, teza răspunderii divizate nu este contrară, ci, dimpotrivă, în deplină concordanță cu principiile care cârmuiesc proprietatea pe cote-părți sau în devălmășie⁸ deoarece fiecare copărtaş garantează în cota ideală o parte fizică din bun, neindividualizată în natură, pentru repararea prejudiciului cauzat de fapta lucrului comun.

Împrejurarea că dreptul nici unuia dintre coproprietari nu este localizat pe o anumită parte din materialitatea lucrului comun, dar este totuși fracționat, conduce la teza garanției legale, fracționate și ea, și anume doar pentru o cotă-parte aferentă din prejudiciul cauzat.

Faptul că atât actele de administrare, cât și cele de dispoziție nu se pot exercita decât pe bază de consens nu are nici o relevanță juridică, deoarece fapta

⁶ A se vedea, în acest sens, M. Eliescu, *op. cit.*, pp. 340 și 341.

⁷ A se vedea, în acest sens, Gh. Tomșa, *op. cit.*, pp. 47-49.

⁸ A se vedea Tr. Ionașcu, S. Brădeanu, *Drepturile reale principale în Republica Socialistă România*, Ed. Academiei, București, 1978, p. 158 și urm.

lucrului comun nu poate avea nici o legătură cu asemenea acte de violență, cum sunt cele de administrare sau de dispoziție.

Împrejurarea că fiecare coproprietar are dreptul să participe la administrarea bunului comun și să se folosească de el împreună cu ceilalți coproprietari, adică dreptul să facă acte de folosință materială cu privire la bunurile comune și la veniturile, fructele sau produsele bunului comun, corespunzător cu cota sa parte, cât și faptul că fiecare titular este obligat, în limitele aceleiași cote, să contribuie la acoperirea cheltuielilor și datoriiilor privitoare la lucrul comun, nu fac decât să sublinieze compatibilitatea deplină a tezei răspunderii divizate cu principiile, care guvernează proprietatea comună.

Este suficient ca unul dintre coproprietari să nu-și îndeplinească obligația de pază și, astfel, lucrul scăpând de sub puterea de direcție și supraveghere a tuturor, să se producă paguba, dar aceasta nu poate avea drept efect o răspundere *in solidum* ori solidară, ci, eventual, fie coproprietarul respectiv, în această ipoteză, va suporta singur paguba, dacă ea este consecința comportamentului lucrului, fie proporțional cu cota sa parte de proprietate din bunul comun, dacă accidentul s-a produs din cauza structurii acestuia.

Din caracterul simultan, limitat și concurent al atributelor dreptului de proprietate comună pe cote-părți este firesc să se deducă și caracterul limitat al răspunderii, adică proporțional cu cota-parte a coproprietarului respectiv pentru fapta lucrului comun, întrucât titularii au nu numai drepturi, dar și obligații corelative, echivalente și proporționale asupra lucrului.

Teoria răspunderii divizate a mai fost fundamentată și pe ideea că prin acțiunea recursorie se poate realiza echilibrarea, din punct de vedere patrimonial, a raporturilor dintre copărtași. În mod greșit însă, în opinia unității răspunderii, se consideră că pretențiile reciproce ale copărtașilor vor putea fi deduse numai cu ocazia ieșirii din indiviziune, prin luare mai mult sau mai puțin, concluzie contrară principiilor proprietății comune, succint expuse mai sus.

Într-adevăr, numai printr-o confuzie a efectelor încetării stării de indiviziune cu răspunderea delictuală pentru fapta lucrului comun, s-a putut ajunge la concluzia inadmisibilității unei acțiuni în regres.

Principiile care guvernează proprietatea comună nu se opun promovării unei acțiuni recursorii între coproprietari, pentru ca fiecare să suporte din prejudiciu doar partea proporțională cotei sale părți din dreptul de proprietate comună.

Caracterul temporar al dreptului de proprietate pe cote-părți nu se opune acțiunilor în regres pentru lichidarea pretențiilor reciproce, întrucât, din moment ce părțile pot pune capăt oricând chiar stării de coproprietate, potrivit art. 728 C. civ., cu atât mai mult ele pot să-și echilibreze doar din punct de vedere patrimonial raporturile lor reciproce, menținând proprietatea comună asupra lucrului care a produs prejudiciul, fiind de principiu că cine poate mai mult poate și mai puțin.

De altfel, în cazul în care accidentul a fost provocat de un lucru aflat în coproprietate forțată – de pildă, ascensorul unei clădiri cu mai multe etaje și apartamente –, conform art. 46 din Legea nr. 4/1973, dacă am împărțăși teza răspunderii unitare, ar însemna ca pretențiile reciproce ale părților să nu poată fi deduse niciodată în justiție, ceea ce este absurd.

Prezumția mandatului tacit instituită de art. 35 alin. (2) C. fam. nu poate avea nici o înrâurire asupra caracterului răspunderii celor doi soți, din moment ce aceștia nu sunt trași la răspundere pentru un act de folosință, de administrare ori de dispoziție, săvârșit de ei, ci pentru fapta lucrului comun aflat în paza juridică a ambilor și care au antrenat astfel răspunderea lor delictuală față de un terț, victimă a accidentului.

Deoarece răspunderea pentru prejudiciile cauzate de lucrurile ce le avem în pază a fost întemeiată pe ideea de garanție, este firesc a se trage și concluzia că titularii dreptului de proprietate comună trebuie să garanteze repararea prejudiciului doar în limita cotei-părți respective, din moment ce nu suntem în prezența unei răspunderi fundamentate pe vinovăție, singura care poate antrena răspunderea solidară, potrivit art. 1003 C. civ.

Teza răspunderii unitare nu poate fi motivată pe ideea că soții sau foștii soți își împart bunurile, iar nu și datoriile comune, ceea ce pune sub semnul întrebării admisibilitatea acțiunii recursorii. Dimpotrivă, acest argument este în favoarea opiniei la care aderăm, deoarece, dacă fiecare soț este obligat către victimă, din întregul prejudiciu, doar proporțional cu partea sa din dreptul comun asupra bunului, o acțiune în regres devine fără obiect.

Făcând ca persoana prejudiciată, atunci când se îndreaptă împotriva mai multor titulari ai dreptului de proprietate, trebuie să formuleze mai multe acțiuni și să efectueze mai multe acte de urmărire decât atunci când ar pretinde toată despăgubirea de la un singur debitor care răspunde solidar, nu poate constitui un argument pentru a fundamenta juridic o atare răspundere în cazul examinat.

De altfel ar fi și inechitabil ca titularul unei părți din lucrul respectiv devălmașă sau determinată într-o cotă-parte precis stabilită – să fie obligat la repararea întregului prejudiciu, și aceasta cu atât mai mult cu cât suntem în prezența unei răspunderi delictuale, nebazată pe culpă.

RĂSPUNDERE CIVILĂ DELICTUALĂ. CHELTUIELI DE SPITALIZARE DATORATE ÎN BAZA ART. 188 DIN LEGEA NR. 3/1978. FĂPTUITOR MINOR. RĂSPUNDEREA CIVILĂ A PĂRINȚILOR ÎN SOLIDAR CU MINORUL

Articol publicat în Revista română de drept nr. 7/1983

În situația în care, în urma săvârșirii unei fapte ilicite și culpabile a unui minor, a fost vătămată integritatea corporală a victimei – ceea ce a necesitat acordarea asistenței medicale acesteia din urmă –, iar în perioada comiterii faptei minorul locuia la părintele lui, trebuie să fie obligați la plata despăgubirilor cuvenite unității sanitare, potrivit art. 188 din Legea nr. 3/1978, în solidar, atât minorul, cât și părintele său.

Prin sentința penală nr. 744 din 21 mai 1982, pronunțată de Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, s-a dispus trimiterea inculpatului minor T.G., născut la 20 iunie 1965, elev la Grupul Școlar nr. 5 Craiova, domiciliat în Drobeta-Turnu Severin, într-o școală specială de muncă și reeducare pe o perioadă de 2 ani și 6 luni, pentru infracțiunile prevăzute de art. 181 C. pen., art. 208 și de art. 209 lit. c) și alin. ultim. C. pen.

Inculpatul a fost obligat în solidar cu părțile responsabile civilmente – Grupul Școlar nr. 5 Craiova și T.P. (tatăl său) la plata sumei de 474 lei cu dobânzi legale, către partea civilă, Direcția Sanitară a Județului Mehedinți, la 100 lei către partea civilă D.N., la 65 lei către partea civilă B.C., la 850 lei către partea civilă T.R., domiciliată în Drobeta-Turnu Severin.

Inculpatul a fost obligat, în solidar cu părțile responsabile civilmente arătate mai sus, la plata sumei de 250 lei, cu titlul de cheltuieli judiciare cuvenite statului.

Pentru a pronunța această soluție, prima instanță a reținut că la 17 octombrie 1981 în jurul orei 17, inculpatul minor a lovit cu un par pe partea vătămată P.P., cauzându-i acesteia fractura 1/5 medie cubitus stâng care a necesitat pentru vindecare 50-55 zile îngrijiri medicale. La 30 octombrie 1981, inculpatul a sustras din buzunarul părții vătămate R.D. un portmoneu, iar în ziua de 14 noiembrie 1981 a sustras din geanta părții vătămate D.M. un portmoneu în care se aflau 1700 lei și actele de identitate ale acesteia, iar

din buzunarul părții vătămate D.N. un portmoneu în care se aflau actele de identitate. La 22 noiembrie 1981, inculpatul a sustras de la T. P. un portmoneu cu 800 lei și actele de identitate, iar la 30 noiembrie 1981 a sustras de la A.G. geanta în care se aflau actele de identitate și suma de 25 lei, precum și un portmoneu în care se găseau două chei de la B.C.

Faptele și vinovăția au rezultat din declarațiile de recunoaștere ale inculpatului, coroborate cu plângerile părților vătămate, cu constatările certificatului – medico-legal și cu dispozițiile martorilor P.E., N.P., P.M. și B.A.

Împotriva acestei sentințe au declarat recurs Procuratura Locală Drobeta-Turnu Severin și Direcția Sanitară a Județului Mehedinți sub aspectul nelegalității și netemeinicii.

Procuratura locală a susținut în esență următoarele:

- nelegalitatea soluției prin aceea că, în mod greșit s-a dispus obligarea în solidar a inculpatului cu părțile responsabile civilmente la plata cheltuielilor de spitalizare, deși prin art. 188 din Legea nr. 3/1978 s-a instituit o sancțiune specială și deci o răspundere proprie numai a persoanei care prin fapta sa a lezat sănătatea altei persoane;

- nelegalitatea hotărârii și pentru introducerea în cauză ca parte responsabilă civilmente a Grupului Școlar Craiova – și nu a persoanei fizice – educator sau profesor care a avut în supraveghere pe inculpatul minor și, totodată, fără ca în prealabil să se cerceteze dacă în perioada săvârșirii faptelor penale inculpatul se afla la școală sau la domiciliul părinților săi.

Prin motivele scrise, Direcția Sanitară a Județului Mehedinți a susținut că în mod greșit s-au acordat acestuia despăgubiri numai de 474 lei, în loc de 938 lei, așa cum rezultă din adresa nr. 1512 din 15 februarie 1982.

Examinând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate – în raport cu criticile formulate –, cât și din oficiu, se constată că este întemeiat numai recursul declarat de procuratură.

Astfel, deși din probele administrate în cauză rezultă în mod îndubitabil că, la data săvârșirii faptelor penale minorul inculpat era plecat din școală, aflându-se în domiciliul părintesc, se procedează totuși la reținerea unei culpe în partea instituției respective și, în consecință, este antrenată răspunderea acesteia.

Or, prin declarațiile date, atât în cursul anchetei penale, cât și în fața instanței de judecată, inculpatul minor a precizat că locuia la părinții săi și fiind fugit din școală (Grupul Școlar nr. 5 Craiova), a săvârșit în raza localității de domiciliu mai multe fapte penale, indicând cu exactitate bunurile sustrate persoanelor vătămate, precum și împrejurările în care a lovit pe partea vătămată P.P.

În acest caz, prima instanță era obligată să constate că, la data săvârșirii faptelor penale, inculpatul minor nu se afla la supravegherea unui cadru didactic al Grupului Școlar nr. 5 Craiova, pentru că părăsise școala, aflându-se în domiciliul părinților săi, situație în care nu se impunea a se reține o răspundere civilă solidară a nici unei persoane cu atribuții de supraveghere, în toată această perioadă unitatea școlară sesizând organele de miliție din municipiul Turnu Severin despre părăsirea școlii de către inculpat.

Cum faptele penale reținute în speță ca fiind cauzatoare de prejudiciu nu au fost săvârșite în cadrul procesului de instruire sau pregătire profesională a inculpatului minor, școala – respectiv persoanele care exercitau supravegherea acesteia – nu pot fi obligate să răspundă, alături de inculpat, pentru acoperirea prejudiciilor, întrucât supravegherea a devenit imposibilă, iar, pe de altă parte, datorită condițiilor în care s-au săvârșit aceste fapte, ei nici nu aveau posibilitatea obiectivă a preîntâmpinării lor.

În acest context, critica formulată de procuratură este întemeiată, urmând ca recursul să fie admis, sentința casându-se în parte numai cu privire la soluționarea laturii civile, înlăturându-se obligarea solidară a responsabilei civilmente Grupul Școlar nr. 5 Craiova pentru plata despăgubirilor civile.

Restul criticilor sunt neîntemeiate.

Este adevărat că, în conformitate cu art. 188 din Legea nr. 5/1978, persoanele care prin faptele lor aduc prejudicii sau daune sănătății altei persoane, sunt obligate să suporte cheltuielile necesitate de asistență medicală acordată acesteia. Dar textul sus-citat nu contravine cu nimic principiilor din dreptul comun care reglementează răspunderea civilă delictuală.

Cum prevederile respective își au rațiunea juridică tot în dispozițiile art. 998 C. civ., obligarea inculpatului minor la plata cheltuielilor de asistență medicală – potrivit art. 188 din Legea nr. 5/1978 – nu poate constitui antrenarea unei răspunderi de o natură specială, derogatorie de la normele dreptului comun și care să facă inaplicabil art. 1000 alin. (2) C. civ.

În speță, răspunderea inculpatului minor, pentru acoperirea prejudiciului cauzat prin fapta sa, este o răspundere civilă delictuală care se complineste cu prevederile art. 1000 alin. (2) C. civ., în situația în care infractorul este un minor care se află în îngrijirea părinților. Lipsa de supraveghere și de educație manifestată de părinți în complexul proces al educării constituie, pe de o parte, premisa răspunderii lor delictuale, alături de cea a minorului, iar, pe de altă parte, favorizează sau cauzează comiterea faptelor cauzatoare de daune.

În acest cadru nu se poate înlătura obligația părții civilmente responsabile T.P. de la acoperirea prejudiciului cauzat de fiul său (inculpatul minor T.G.), fiind stabilită culpa acestora constând în lipsa de supraveghere și de educare, aceasta cu atât mai mult cu cât ar fi greu de presupus ca minorul să dispună de un patrimoniu propriu cu care să poată acoperi prejudiciul cauzat, situație în care unitatea păgubită nu ar avea posibilitatea acoperirii lui.

De asemenea, este neîntemeiată și critica Direcției Sanitare a Județului Mehedinți cu privire la cuantumul cheltuielilor de asistență medicală acordată.

Este adevărat că din adresa recurentei nr. 1512 din 15 februarie 1982 rezultă că totalul cheltuielilor de asistență medicală acordată părților vătămate P.P. este de 938 lei, din care medicamente 164 lei, zile spitalizare (15/zi) 210 lei, iar contravaloarea transportului cu autosalvarea 564 lei. Or, este exagerată pretenția părții civile Direcția Sanitară a Județului Mehedinți în sensul că pentru deplasarea de câțiva kilometri a mijlocului de transport propriu (autosalvarea) în cadrul unui cartier al municipiului, costul transportului se ridică la 564 lei. În acest sens, prima instanță a apreciat corect, în raport cu distanța parcursă, atât consumul de carburanți, cât și uzura mijlocului de transport, astfel

că, reducând la 100 lei contravaloarea transportului efectuat în speță, s-a pronunțat nu numai o soluție echitabilă, dar și legală și temeinică.

Pentru aceste considerente, recursul declarat de Direcția Sanitară a Județului Mehedinți se respinge.

(Tribunalul Județean Mehedinți, decizia penală nr. 425 din 28 iulie 1982)

□ NOTĂ

Atât instanța de fond, cât și cea de recurs, au hotărât că, în ipoteza unei infracțiuni săvârșite de un minor, la plata despăgubirilor convenite unității sanitare – în speță, Direcția Sanitară a Județului Mehedinți – urmează a fi obligați, atât minorul, cât și părintele său, avându-se în vedere dispozițiile art. 1000 alin. (2) C. civ.

Soluția este în concordanță cu practica supremei instanțe¹.

În cele ce urmează, aducem o serie de argumente suplimentare în sprijinul acestei rezolvări.

Într-adevăr, atât instanța supremă², cât și literatura juridică³, sunt concordante în a considera că obligația instituită prin art. 188 din Legea nr. 3/1978 constituie o obligație de despăgubire, așadar, o despăgubire civilă.

De aceea, în mod justificat s-a subliniat că „... art. 188 din Legea nr. 3/1978, în fond, nu derogă de la principiile art. 998 C. civ., ci, dimpotrivă, nu constituie decât o aplicare – cu privire la cheltuielile necesitate de asistența medicală acordată victimelor unor fapte ilicite, săvârșite de terțe persoane – a regulilor care cârmuiesc răspunderea civilă delictuală”⁴ (s.n. – D.G.; I.L.).

Pe de altă parte, art. 188 din Legea nr. 3/1978, nici nu cuprinde reglementări referitoare la răspunderea pentru fapta altuia, dar nici nu exclude, expres sau implicit, o atare răspundere.

În consecință, cum față de dispozițiile art. 998 și urm. C. civ. – legea generală în materia răspunderii civile delictuale – art. 188 din Legea nr. 3/1978 constituie legea specială, prevederile acesteia din urmă se completează cu legea generală, în lipsa unor reglementări derogatorii.

Așa fiind, nu se întrevide nici un motiv pentru a exclude – în cazul făptuitorilor minori care au adus prejudicii sănătății unei alte persoane, ceea ce a

¹ TS, S. pen., dec. nr. 1485 din 11 iunie 1982 (nepublicată), citată după C. Buga, *Probleme de drept din practica Tribunalului Suprem privind obligarea la plata cheltuielilor de spitalizare*, în RRD nr. 4/1983, p. 49 – autorul aderând la soluția menționată.

² A se vedea TS, S. pen., dec. nr. 642/1980, în RRD nr. 4/1981, p. 115.

³ A se vedea C. Buga, *Probleme de drept din practica Tribunalului Suprem în legătură cu obligarea inculpatului la plata cheltuielilor de spitalizare*, în RRD nr. 9/1981, pp. 41 și 42.

⁴ C. Gheorghe-Sorescu, *Notă la dec. pen. nr. 642/1981 a T. jud. Argeș*, în RRD nr. 9/1982, p. 60.

generat cheltuielile de spitalizare pretinse de unitatea sanitară ce a acordat asistență sanitară victimei – coroborarea prevederilor art. 188 din Legea nr. 3/1978 cu cele ale art. 1000 alin. (2) C. civ. referitoare la răspunderea părinților pentru daunele cauzate de copiii lor minori cu care locuiesc.

S-a considerat că art. 188 din Legea nr. 3/1978 ar constitui un text derogator, de strictă interpretare, de la principiul gratuității asistenței medicale, ceea ce exclude, de plano, atât aplicarea regulilor culpei comune, cât și răspunderea altor persoane⁵.

Nu putem adera la o atare soluție, întrucât, așa cum am arătat, art. 188 Legea nr. 3/1978, pe de o parte, nu exclude *in terminis* și răspunderea altor persoane – în temeiul normelor Codului civil –, iar, pe de altă parte, același text nu face decât să aplice, în ipoteza dată, principiile răspunderii civile delictuale.

Desigur, prevederile art. 188 din Legea nr. 3/1978 nu pot fi extinse dincolo de litera și finalitatea lor.

De aceea, în mod judicios, practica judecătorească⁶, precum și literatura juridică⁷ s-au pronunțat în sensul că dispozițiile textului la care ne referim nu sunt aplicabile dacă, în urma săvârșirii faptei ilicite, a fost vătămată sănătatea sau integritatea corporală a făptuitorului – ori și ale acestuia –, ci prevederile respective sunt incidente numai pentru cheltuielile de spitalizare ale victimei – persoană fizică distinctă de aceea a făptuitorului. Soluția este în deplină concordanță cu art. 188 din Legea nr. 3/1978, care vizează exclusiv situația în care s-au adus „prejudicii sau daune sănătății altei persoane” de către autorul faptei.

Așadar, numai sub acest aspect, textul în discuție este de strictă interpretare.

Cât privește însă corelarea lui cu restul principiilor și normelor dreptului comun – în lipsa unor prevederi derogatorii sau limitative, în cuprinsul lui – aceasta, este nu numai admisibilă, ci și necesară.

De aceea, ne raliem opiniei potrivit căreia cheltuielile de spitalizări se reduc *pro rata*, în ipoteza în care fapta ilicită a fost consecința provocării săvârșite de victima căreia i s-au acordat îngrijiri medicale⁸.

⁵ A se vedea, în acest sens: TS, S. pen., dec. nr. 260 din 3 februarie 1980 (nepublicată); dec. nr. 807/1981, în RRD din 1981, p. 53; C. Buga, *loc. cit.*, în RRD nr. 9/1981, p. 43. Subliniem că atât cele două decizii, cât și autorul menționat au în vedere inaplicabilitatea art. 1000 alin. (3) C. civ. privitoare la răspunderea comitentului pentru fapta prepusului, iar nu și a prevederilor art. 1000 alin. (2) din același cod.

⁶ A se vedea: TS, S. pen., dec. nr. 2508/1981, în RRD nr. 6/1982, p. 92; T. jud. Hunedoara, dec. pen. nr. 83/1981, în RRD nr. 11/1981, p. 62.

⁷ A se vedea: N. Jianu, M. Vîtcă, *Procedura recuperării de către unitățile sanitare a cheltuielilor privind asistența medicală acordată victimei unei infracțiuni*, în RRD nr. 7/1981, p. 19; C. Buga, *loc. cit.*, în RRD nr. 4/1983, p. 48.

⁸ A se vedea, în acest sens, N. Jianu, M. Vîtcă, *loc. cit.*, p. 19. Menționăm totuși că această soluție nu a fost admisă de alți autori (v. C. Buga, *loc. cit.*, în RRD nr. 9/1981, pp. 42 și 43), precum și în practica supremei instanțe (cu privire la aceasta din urmă, v.: TS, S. pen.,

În sfârșit, accentuăm că, dacă s-ar fi admis teza promovată, în speță, prin recursul procuraturii, în sensul că nici una din părțile responsabile civilmente – așadar, nici părintele minorului infractor – *de plano* nu pot fi obligați, în solidar cu minorul, la plata despăgubirilor pretinse de unitatea sanitară în temeiul art. 188 din Legea nr. 3/1978, s-ar ajunge, de regulă, la prejudicierea ireversibilă a avutului obștesc, de vreme ce, în mod obișnuit, minorii nu realizează venituri și nici nu au bunuri urmăribile.

Așadar, în cazurile de natura celui ce a format obiectul deciziei adnotate, acordarea despăgubirilor civile unității sanitare păgubite ar apărea ca formală și ineficientă, cât timp nu s-ar dispune și obligarea, în solidar cu minorul, și a părinților săi cu care locuiește.

În concluzie, în concordanță cu practica supremei instanțe și opinia literaturii juridice⁹ suntem de părere, pentru motivele expuse, că în ipoteza faptuitorului minor, dispozițiile art. 188 din Legea nr. 3/1978 se coroborează cu cele ale art. 1000 alin. (2) C. civ. și, ca atare, în măsura în care sunt îndeplinite condițiile acestui din urmă text, părinții răspund, în solidar cu minorul, de plata cheltuielilor legate de asistența medicală acordată victimei.

În considerarea celor expuse în cele ce preced ne raliem și tezei exprimate în literatura juridică¹⁰, potrivit căreia dispozițiile art. 188 din Legea nr. 3/1978 se coroborează – firește numai când este cazul – *mutatis mutandis* și cu prevederile art. 1000 alin. (3) C. civ., întrucât *ubi eadem ratio, ibi idem jus*¹¹.

dec. nr. 2238/1980, în RRD nr. 8/1981, p. 64; dec. nr. 243/1981, în RRD nr. 9/1981, pp. 66 și 67; dec. nr. 807/1981, în RRD nr. 11/1981, p. 53).

⁹ A se vedea *supra*, nota 1.

¹⁰ A se vedea C. Gheorghe-Sorescu, *loc. cit.*, pp. 59 și 60.

¹¹ Reamintim că, sub acest aspect, practica instanței supreme (v. *supra*, notele 1 și 5) ni se pare a fi contradictorie, de vreme ce admite coroborarea cu art. 188 din Legea nr. 3/1978 cu art. 1000 alin. (2) C. civ., dar nu admite coroborarea textului cu art. 1000 alin. (3) C. civ., deși în ambele cazuri suntem în prezența unei răspunderi civile delictuale *pentru fapta altei persoane*.

ACȚIUNEA DE PARTAJ. ATRIBUIREA PRIN HOTĂRÂRE JUDECĂTOREASCĂ A IMOBILULUI UNUIA DINTRE COPĂRTAȘI. DESFIINȚAREA ULTERIOARĂ A HOTĂRÂRII PRIN EXERCITAREA RECURSULUI EXTRAORDINAR. DOBÂNDITOR DE BUNĂ-CREDINȚĂ. CONSECINȚE

Articol publicat în Revista română de drept nr. 1/1985

În cazul în care instanța de fond atribuie imobilul a cărui partajare s-a cerut unuia dintre copărtași, instanța de casare îl atribuie celuilalt, pentru ca, ulterior, în urma admiterii recursului extraordinar, să se mențină soluția judecătoreii, iar în perioada dintre pronunțarea deciziei tribunalului județean și cea a Tribunalului Suprem imobilul este vândut – de către copărtașul cărui a se atribuit imobilul de instanța de recurs – unor cumpărători de bună-credință, copărtașul cărui, în final, i-a revenit imobilul nu poate cere anularea actului de înstrăinare.

Reclamanta L.C. din Drobeta-Turnu Severin, a chemat în judecată civilă pe pârâta M.F. și pe dobânditorii V.A. și V.I., toți trei domiciliați în Gura Văii, precum și Comitetul Executiv al Consiliului Popular al Municipiului Drobeta-Turnu Severin, pentru ca, prin hotărâre ce se va pronunța, să se anuleze contractul de vânzare-cumpărare, încheiat la 15 decembrie 1982 între părți și autentificat la Notariatul de Stat Mehedinti, sub nr. 2002/1982, precum și, pe cale de consecință, să se anuleze și decizia menționatului comitet executiv al consiliului popular de atribuire a terenului de 72 mp în folosință pârâților cumpărători, dispunându-se și evacuarea pârâților din imobil.

În motivarea acțiunii, reclamanta a arătat că prin decizia civilă nr. 341 din 16 februarie 1985 a Tribunalului Suprem, imobilul vândut de pârâta (atribuit acesteia din urmă în recurs) a fost repartizat în lotul ei, astfel că vânzarea din 15 decembrie 1982 a devenit fără obiect.

Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, prin sentința civilă nr. 5952 din 27 octombrie 1985, a respins ca nefondată acțiunea și a obligat pe reclamată să plătească 500 lei cheltuieli de judecată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că reclamata trebuia să dovedească reaua-credință a părților cu ocazia întocmirii actului de vânzare-cumpărare. Faptul că la 10 decembrie 1982, procurorul general a dispus suspendarea executării silite a deciziei tribunalului județean, nu dovedește reaua-credință a părții M.F., mai ales că ei nu i s-a comunicat acest lucru.

Împotriva sus-menționatei sentințe a declarat recurs reclamanta, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, cu motivarea că prima instanță a fost lipsită de rol activ, deoarece nu a administrat toate probele care se impuneau, pentru a se stabili dacă vânzătoarea și cumpărătorii au fost de rea-credință cu ocazia tratativelor și apoi a încheierii contractului de vânzare-cumpărare.

Tribunalul Județean Mehedintși, prin decizia civilă nr. 25 din 24 ianuarie 1984, a admis recursul declarat de reclamată, a casat sentința cu reținere și a dispus completarea probatoriului pentru a stabili dacă, la data încheierii conversației, cumpărătorii au fost sau nu de bună-credință.

Cu ocazia judecării după casare s-au audiat martorii: S.L., C.D. și P.D. și s-au luat interogatoriile părților.

Din declarațiile martorilor menționați, coroborate cu copiile de pe hotărârile judecătorești și cu procesele-verbale încheiate de executorul judecătoresc, se reține, fără putință de tăgadă, că soții părți V.A. și V.I. au fost de bună-credință la data de 15 decembrie 1982, când au cumpărat imobilul, de vreme ce, la data vânzării, părta M.F. era deplină proprietară a imobilului în temeiul deciziei Tribunalului Județean Mehedintși nr. 607 din 15 mai 1982 (decizie care a fost desființată mai târziu prin decizia civilă nr. 341 din 16 februarie 1983 a Tribunalului Suprem).

Prin urmare, pe temeiul principiului ocrotirii bunei-credințe, este justificată și se impune a fi validată convenția de vânzare-cumpărare a cărei anulare se cere.

Terții dobânditori ai imobilului nu beneficiază numai de o situație aparentă, deoarece credința lor că au dobândit de la adevăratul proprietar era reală. Nici una dintre părțile contractante nu se găsea în eroare în momentul întocmirii contractului. Numai după ce dreptul real, obiect al partajului, a fost înstrăinat terților de bună-credință, s-a soluționat recursul extraordinar promovat de către procurorul general.

Având în vedere că intimata M.F. a fost pusă în posesia imobilului din litigiu la 11 octombrie 1982 (ocazie cu care a plătit lotul valoric atribuit recurentei), că autorizația de înstrăinare s-a eliberat la 11 decembrie 1982, iar actul de vânzare a fost întocmit la 15 decembrie 1982 la Notariatul de Stat Județean Mehedintși, se impune concluzia că în mod greșit Procuratura Generală cu adresa nr. 46887/13537/1982 din 10 decembrie 1982 (cu ocazia introducerii recursului extraordinar), a dispus și suspendarea executării, deoarece aceasta fusese efectuată, în aceeași adresă s-a menționat că intimatei M.F. nu i s-a comunicat în nici un mod că s-a declarat recurs extraordinar, ceea ce înseamnă că nici măcar vânzătoarea imobilului nu a fost de rea-credință și, cu atât mai mult, cumpărătoarea.